

TLAČOVÁ SPRÁVA

Príklady dobrej praxe

Gánovce zavedením elektronickej evidencie znižujú faktúry za odpady a šetria obecné financie

Aj keď poplatky zberným spoločnostiam, ako aj za skládkovanie neustále rastú, slovenské samosprávy môžu platiť za odpady nižšie faktúry. Presvedčila sa o tom podtatranská obec Gánovce neďaleko Popradu, ktorá sa snažila optimalizovať a zefektívniť náklady na odpadové hospodárstvo. Keďže starosta obce Michal Materný nechcel každoročne zvyšovať poplatky pre svojich obyvateľov, hľadal nástroje, ako znížiť množstvo odpadu v čiernych nádobách. Obsah z nich totiž končí na skládkach a obec zaň vynakladá každoročne čoraz viac financií. Riešením sa ukázalo zavedenie elektronickej evidencie odpadov a triedenie odpadov priamo pri zdroji – v domácnostiach.

Systém výhodný pre domácnosti aj samosprávu

Gánovciam sa tak podarilo roku znížiť **priemernú výšku faktúr** približne o **desať percent**. „Uvedomujeme si, že pre obec nebolo po dlhé roky odpadové hospodárstvo prioritou. Vynakladali sme prostriedky na skládkovanie odpadov a nevyvíjali sme ani žiadne aktivity, aby občania lepšie separovali,“ hovorí starosta obce Michal Materný.

S prípravou na zavedenie moderného, spravodlivého a motivačného systému elektronickej evidencie odpadov ELWIS začali v Gánovciach na konci minulého roku. Odpadové nádoby označili QR kódmi a občania dostali všetky potrebné informácie. Nechýbali ani štartovacie balíčky na označenie vriec, do ktorých triedia plasty, papier a sklo. „Originálny kód priradený konkrétnej domácnosti je pri zbere odpadu vždy naskenovaný čítačkou a automaticky sa prenáša do systému. Samospráva má hneď po zbere informácie o tom, koľko odpadu občania vyprodukovali a vytriedili,“ vysvetľuje Martina Gaislová, odborníčka na odpadové hospodárstvo z portálu menejodpadu.sk.

Dôležité informácie pre rozhodovanie

Všetky zozbierané dáta sú okamžite dostupné v personalizovanom prostredí systému. V prehľadných tabuľkách a grafoch sa zobrazia napríklad štatistiky o množstve a počte vyvezených nádob, či o úrovni triedenia domácností. Aby Gánovce mohli spravodlivý systém

zaviest', vedenie obce nezabudlo ani na dôslednú spoluprácu a komunikáciu s občanmi. Pripravili kampaň, v ktorej občanom poskytli potrebné informácie o tom, ako sa bude evidencia realizovať a aký prínos to pre nich bude mať. Gánovce sa chceli zamerať najmä na obmedzenie tvorby odpadu, využitie kompostovania na záhradách obyvateľov a na vytriedenie bioodpadu do nádob, ktoré sú na to určené.

„Systém ELWIS poskytuje dáta, ktoré nám pomáhajú adresne zlepšiť nakladanie s odpadmi. My pomôžeme občanom s tým, ako lepšie triediť a každý občan zas môže pomôcť obci svojim zodpovedným správaním znížiť náklady na skládkovanie,“ hovorí starosta Michal Materný. Podľa neho ide o najspravodlivejšiu a najvhodnejšiu formu odmeny pre tých, ktorí produkujú málo odpadu a zároveň separujú. Na základe zozbieraných priebežných dát a výstupov prikočí obec k nastaveniu motivačných poplatkov.

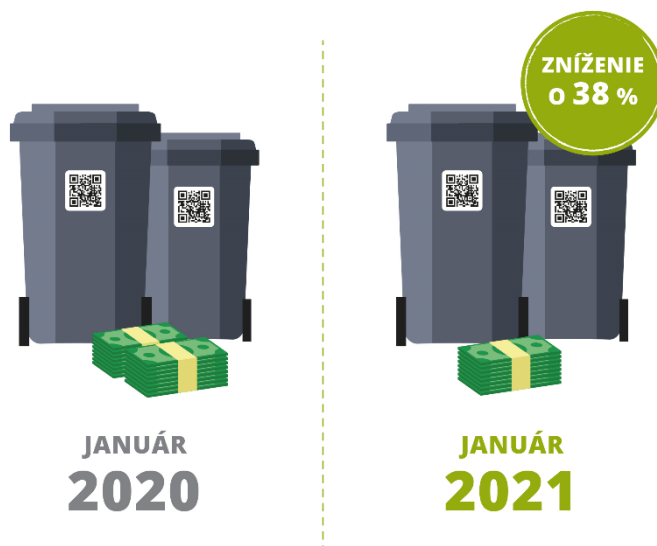
Obec šetrí od začiatku

Od januára tohto roku, kedy Gánovce elektronickú evidenciu zaviedli, dosahujú v obci skvelé výsledky. Tie sa odzrkadľujú najmä vo výške obecných faktúr za odpady. „Porovnávali sme výšku faktúr za prvý mesiac a museli sme sa prelistovať až desať rokov dozadu, aby sme našli faktúru v podobnej výške. Ak to premietneme na čísla, oproti januáru minulého roku sme **znížili náklady o 38 percent**. Ak porovnáam tohtoročný február s minuloročným, tam máme **úsporu 24 percent**,“ hovorí o výsledkoch starosta Michal Materný. A v šetrení pokračujú aj v ďalších mesiacoch.

OBEC GÁNOVCE

ZNÍŽENIE NÁKLADOV NA ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Podľa jeho slov môžu **náklady na odpadové hospodárstvo** v obci tvoriť **každé desiate euro** z obecnej kasy. Starosta Materný pripomína, že sa mení aj legislatíva, ktorá pridáva obciam nové povinnosti. Gánovciam priniesol systém evidencie odpadov ELWIS zjednodušenie sledovania vývoja množstva odpadov a obci pomáha nastaviť spravodlivú výšku poplatkov. V konečnom dôsledku tak motivujú svojich obyvateľov k zvýšeniu miery triedenia.

Gánovce majú zabezpečený zber triedených zložiek odpadu a dvojtýždňový interval zberu zmesového komunálneho odpadu. Pred zavedením nového elektronického systému občania nerozlišovali, či dáva zmysel vyložiť poloprázdnu, resp. sčasti zaplnenú zbernú nádobu. Domácnostiam tak bolo potrebné vysvetliť, že z ich poplatku zaplatí obec tiež za manipuláciu s nádobou. Ak ju nevyložia poloprázdnu, môžu ušetriť. „Aj u nás si nový systém našiel priaznivcov, no sú takí, ktorí si budú musieť svoje návyky v triedení prehlbovať. Individuálny

poplatok budeme môcť stanoviť od budúceho roku a veríme, že jeho výška povzbudí obyvateľov k prehodnoteniu ich postoja k triedeniu,” hovorí starosta Michal Materný.

Do júna sa obec plánuje vysporiadať aj s otázkou zberu kuchynského odpadu. Keďže v obci majú domácnosti s rodinnými domami, požiadali o dotáciu na kompostéry umiestniteľné na záhradách. Ak Gánovce zavedú aj tento systém, obec kompletne zmodernizuje svoj systém odpadového hospodárstva. V podtatranskej obci tak využijú systém riadenia odpadov, ktorý získava ocenenia na Slovensku aj v zahraničí.

Kontakt

Tomáš Halán

pr@menejodpadu.sk

mobil: 0911 396 462